

Mondelinge vraag – Antwoord

Opschrift

Vergadering van 11 december 2023

Nummer: 2023_MV_00646

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Jeroen Van Lysebettens: Integratie van pluviale overstromingsgebieden in noodplanning

Raadslid(-leden):

Jeroen Van Lysebettens - Groen

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Bij de hevige regenval van november, waren er ook wateroverlast problemen in Gent. Door het toegenomen niveau van de Leie werden de omwonenden in Sint-Denijs-Westrem, Afsnee en Drongen, opgeroepen om indien nodig zandzakjes te komen halen in de brandweerkazerne. Dit is een uitstekend voorbeeld van hoe de brandweer ook preventief diensten kan aanbieden. Voor dergelijke fluviale overstromingsrisico's is het ook heel helder: dicht bij een waterloop is het risico groter, en aan de hand van het peil van de waterloop bovenstrooms ook met een grote zekerheid te voorspellen.

In de marge van de events in november, werd de aandacht nog eens gevestigd op de overstromingskaarten die de Vlaamse waterweg aanbiedt. Daarbij biedt men ook pluviale overstromingskaarten; op deze kaarten worden de gebieden die erg kwetsbaar zijn voor overstroming door intense regenval aangeduid. Op de kaarten van Gent, blijkt dat heel wat straten en wijken, verspreid over de ganse stad, een dergelijk risico lopen. Het is echter veel minder duidelijk hoe daarmee omgegaan wordt, vandaar de volgende vragen:

Vraag:

1. Hoe gaan de stad en brandweer om met deze pluviale overstromingsgebieden?
2. Zijn er preventieve acties die de stad onderneemt om inwoners op de hoogte te brengen, bv. wanneer er een ernstig risico dreigt?
3. Welke acties kunnen burgers zelf ondernemen om problemen te voorkomen?

Antwoord

De Stad Gent heeft een kwetsbaarheidsanalyse voor wateroverlast, waaruit blijkt dat Gent op bepaalde plaatsen kwetsbaar is voor wateroverlast vanuit de riolering en door afstromend regenwater in geval van hevige neerslag. Zeer lokaal kunnen straten onder water komen te staan en kan water tot tegen de gebouwen komen, dit is vaak kortstondig maar kan wel leiden tot waterschade.

Overstromingsgevoelige gebieden met getroffen kwetsbare instellingen zijn uitgezet op kaart, ook voor het grondgebied van Gent. Deze kaarten geven wel geen reële situatie mee. Het gaat om simulaties aan de hand van modellen, en stellen steeds een worst casescenario en situatie voor, zoals bijvoorbeeld een extreme regenbui die tegelijkertijd over het hele grondgebied van Gent valt. Deze situatie is zeer uitzonderlijk.

Verder deelt de brandweer de data die zij verzamelt met betrekking tot wateroverlast-gerelateerde interventies op het grondgebied van de Stad Gent, met de betrokken stadsdiensten.

Al deze verschillende data, dus de kwetsbaarheidsanalyse van de Stad Gent, de pluviale overstromingskaarten en de data brandweerinterventies, worden bestudeerd en in rekening genomen bij projecten van de stad Gent voor de aanleg en heraanleg van het openbaar domein. Ook Farys houdt er rekening mee bij het prioriteren en uittekenen van hun infrastructuurwerken.

Als lokale overheid handelt de Stad Gent dus proactief om de impact van hevige neerslag zoveel mogelijk te beperken, door in te zetten op ontharding, vergroenen, door te kiezen voor infrastructuur die regenwater kan opvangen, infiltreren en/of afvoeren, zoals gescheiden riolering, grachten, infiltratievoorzieningen, het realiseren van wadi's, enz. In geval van acute wateroverlast treden de stad en de brandweer reactief op, volgens de principes die gehanteerd worden bij alle type incidenten en die beschreven staan in het Algemeen Nood- en Interventieplan van de stad.

De brandweer zal als interventiedienst de ergste nood ledigen en kan, indien nodig en in beperkte mate, beroep doen op de hulp van de logistieke diensten van onze stad.

Indien nodig zullen de hulp- en interventiediensten een noodplanningsfase afkondigen om het beheer van de situatie zo gecoördineerd en efficiënt mogelijk te laten verlopen. Nu collega op het vlak van noodplanning is de provincie Oost-Vlaanderen bezig met de opmaak van een provinciaal Bijzonder Nood- en Interventieplan Wateroverlast. Dit plan is nog niet definitief, dus het werd ook nog niet gedeeld met haar steden en gemeenten. Het is ons op dit moment niet duidelijk of dit provinciaal Bijzonder Nood- en Interventieplan Wateroverlast naast de fluviale overstromingen, ook de pluviale overstromingsrisico's mee in scope zal nemen. We volgen dit verder op zodat stedelijke initiatieven in dit kader goed kunnen inhaken op de processen beschreven in het provinciale plan.

Dan uw vraag m.b.t. de preventieve acties die door de stad op de website van de Stad Gent, meerdere pagina's zijn gewijd aan informatie rond de mogelijke gevolgen van de klimaatverandering, zoals wateroverlast.

Verder kan, in het geval er een ernstig risico dreigt voor zware wateroverlast, beslist worden om gans de bevolking of een deel van de bevolking, bijvoorbeeld in een risico-zone, te waarschuwen. Dit kan via allerhande communicatiekanalen maar in het bijzonder via het gebruik van BE-Alert, een alarmeringstool via dewelke een mail, sms of telefonische alarmering kan uitgestuurd worden.

De inzet van BE-Alert wordt geval per geval bekeken en beslist in de schoot van de gemeentelijke veiligheidscel. Op de website van Stad Gent is ook een inschrijflink voor BE-Alert te vinden.

Ook kunnen burgers zelf acties ondernemen om problemen te voorkomen. Zo is het op preventief vlak essentieel dat elke burger zijn steentje bijdraagt en zoveel mogelijk onthardt, vergroent en regenwater op eigen terrein opvangt. Dat kan met een regenwaterput om het water te hergebruiken, een geveltuin, het bufferen van water met een groendak of het laten insijpelen van regenwater in de bodem. Op de website van de stad Gent vinden burgers alle info en aanbevelingen met betrekking tot het opvangen van regenwater, het ontharden, het laten infiltreren van water e.d.m.

Ook protectieve acties zijn mogelijk, zoals:

- Greppels en goten schoon- en vrijmaken
- Waterdichte materialen voor het keldergat, de rioolputjes e.d.m. voorzien
- Belangrijke papieren en waardevolle voorwerpen beschermen tegen het water door ze op hoogte te plaatsen
- Checken hoe je gas en elektriciteit kan afsluiten
- Voorzien van laarzen, emmers en aftrekkers
- Huisdieren in veiligheid brengen
- Vermijden van niet-essentiële verplaatsingen bij veel neerslag edm.

En tot slot collega voor burgers die schade ondervonden naar aanleiding van wateroverlast, is er een pagina op de website van de Stad Gent met tips hoe hiermee om te gaan.
